

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petit vrsta Din 4.— Popust po dogovoru. Inseratni davek poseben. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 144.— Din. za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Davki ne bodo povisani

Z novim zakonom o neposrednih davkih bodo deloma spremenjene davčne stopnje, tako da davki v nobeni obliki ne bodo povisani

Zagreb, 11. aprila. »Novosti« objavljajo, kakor zatrjujejo, od avtoritativne strani iz Beograda naslednjo brzojavko: »Kakor smo iz poučenih krogov izvedeli, se bodo povodom uvedbe novega zakona o neposrednih davkih v vsej državi izpremenile nekatere davčne stopnje, v kolikor je to v skladu s tem zakonom. Vlada niti od daleč ne želi, da bi se v kaki obliki povisali davki, in do tega povisanja ne bo prišlo. Razume se, da so z ozirom na to tendenčne vesti v poedinih naših krajih, zlasti v Srbiji, kjer se z novim zakonom o izenačenju davkov, ki je bil sprejet še v bivšem parlamentu, uvajajo nekatere nove davčne oblike, izmišljene in ne odgovarjajo pravemu stanju stvari. Večjavi državni proračun je na popolnoma realni podlagi in temelji samo na onih rednih dohodkih, ki so bili doslej določeni. Razen tega bo vlada z reorganizacijo administracije, zlasti s preureditvijo poslov, ki zahtevajo večje izdatke, prihranila velike vsote denarja, ki jih bo v glavnem uporabila v podporo pasivnim krajem in za javna dela ter za zboljšanje gmotnega stanja državnega uradništva. Ko bo vlada rešila vse tekoče posle in spravila državni ustroj v popolen red, bo imela dovolj časa, da napravi načrte ter prične izvrševati velika investicijska dela: grajenje železnic, cest, melioracijska dela itd.«

Denarni zavodi in Agrarna banka

Konferenca med ministrom pravde in predstavniki bank. — Zakon o Agrarni banki bo danes podpisani.

Beograd, 12. aprila. V kabinetu ministra pravde se je vršila danes dopoldne najprvo konferenca med dr. Šrškičem in Uzunovićem, ki je odšel nato v avdijenco, da predloži kralju v podpis zako o Agrarni banki. Minister pravde je sprejet nato zastopnike denarnih zavodov, s katerimi je razpravljal o prispevanju bank k osnovni

glavnici Agrarne banke. Vsi navzoči predstavniki, med katerimi je zastopal slovenske denarne zavode direktor Ljubljanske kredite banke A. Tykač, so izjavili svojo pripravnost, da prevzamejo odpadajoči kvoto. Subskripcija delnic Agrarne banke bo razpisana že prihodnje dni takoj, ko bo objavljen zakon o Agrarni banki.

Trocki bo moral ostati v Carigradu

Nemška vlada je odklonila njegovo prošnjo za naselitev v Nemčiji, ker se boji, da se ga ne bi mogla več iznebiti

Berlin, 12. aprila. Na včerajšnji seji je ožji odbor nemškega ministrskega sveta sklenil odkloniti prošnjo izgnanega boljševiškega voditelja Trockega za dovoljenje njegove začasne nastanitve v Nemčiji. Kot vzrok temu odklonilnemu stališču navaja preveliko razburjenje javnosti in možnost komunističnih izgredov ob prihodu Trocka.

Dalje naglaša, da ne more nuditi Trockij nobenih garancij, da ne bi pričel v Nemčiji s političnim propagandnim delom ter z izrabljjanjem gospodarstva nemškega naroda. Ta ne bi imel v tem slučaju skoraj nobenih izgledov, da ga odstrani iz Nemčije, ker bi ga najbrže nobena evropska država ne hotela več sprejeti na svoji teritoriji.

Kako rešuje Rumunija manjšinsko vprašanje

NA SEDMOGRAŠKEM NE SMEJO NIKOGAR SILITI, DA GOVORI RUMUNSKO — URADI MORAJO S STRANKAMI OBČEVATI V NJIHOVEM JEZIKU

Bukarešta, 12. aprila. Rumunsko novo ministrstvo je izdalо odklon, s katerim odreja, da se morajo na Sedmograškem zadržati vse napisi po javnih lokalityh, v katerih se prebivalstvo pozivlje, naj govorijo samo rumunsko. Dalje je naročilo vsem podrejenim uradnikom, da morajo pri občevanju s strankami uporabljati

nzh materinčino, aka stranke ne žele govoriti rumunsko. Ta odklon je izdal veliko zadovoljstvo med sedmograškimi Sasi in sekelskimi Madžari, ki vidijo v tem dokaz, da hči Rumunija izvrševala napram nasodnim manjšinam vse obveznosti, prevzete po mednarodnih pogodbah.

Za šest strelov 7,500.000 Din

Odskodninska zahteva za potopitev parnika »Imalone«. — Amerika bo plačala.

Washington, 12. aprila. Po vložitvi kanadske protestne note proti potopitvi ladje »Imalone« se je informiral washingtonski zunanjopolitični urad, pod kakimi pogoji je bila pripravljena Kanada posredovati pri likvidaciji tega neprijetnega incidenta. Kanadska vlada je neoficijelno sporočila, da

zahteva predvsem povrnitev nastale škode, ki je cenjena na 7,500.000 Din. Kakor zagotavljajo washingtonski diplomatski krogi, bodo Zedinjene države poravnale to škodo hoteče se tem likvidirati afero, ki bi sicer zamogla še zelo poostroti odnos s Anglijo in Zedinjanimi državami.

Ogromen gozdni požar v Franciji

50 kv. m. gozdov v plamenih. — Ogenj se še vedno širi. — Dva velika požara v Berlinu in na Dunaju.

Pariz, 12. aprila. V gozdovih pri Bordeauxu je pred dvema dnevoma nastal požar, ki je zavzel ogromne dimenzije. Požar se razteza v dolžini 50 km ter se še vedno neprestano širi dalje. Na kraj požara je bilo odposlanih več polkov vojakov, ki kopljajo obrambne jarke, da bi omejili silno pustošenje razdvajanjega elementa. Glavno nevarnost pa predstavlja močan veter, ki nosi iskre do Monta de Marsana, kjer so vse hiše ogrožene. Med prebivalstvom vlada velika panika Skoda, ki jo je požar že povzročil, je ogromna in se ceni na mnogo milijonov.

Berlin, 12. aprila. V lekarni Askania v Spandauu se je včeraj pripetila eksplozija. Lekarnarjeva žena je v kopalnici čistila z bencinom razno obleko. Poleg sebe je imela odprto steklenico s 7 litri bencina. Ker je gorel plin v peči kopalnice, se je kmalu vnet izhlapevajoči bencin, zaradi česar je eksplodirala cela steklenica. Učinek je bil strašen. Žena je dobila opekline po vsem telesu. Eksplozija je bila tako močna, da je razbila vsa vrata in vsa okna ter uničila skoraj vso opremo v stanovanju in lekarni. Povzročena škoda je zelo velika. Žena, ki je dobila hude opekline, je bila pre-

poljana v bolnico, kjer pa je podlegla poškodbam.

Dunaj, 12. aprila. Včeraj opoldne je nastal požar v kleti kavarne Heinrichshof. Gosti oblaki dima, ki so se pričeli valiti iz kleti, so preprečili ves promet na Opernringu. Pri gašenju so se zastrupili štirje ognjegasci z zadušljivimi plini. Gašenje je bilo zelo otežkoenje. Na Opernringu se je zbrala ogromna množica ljudi, ki je od daleč opazovala akcijo gasilcev. Promet je bil več ur ustavljen.

Amnestija davčnih prestopkov

Beograd, 12. aprila. Na predlog finančnega ministra in po zaslivanju predsednika ministrskega sveta generala Živkovicia je kralj včeraj podpisal zakon o amnestiji in aboliciji prestopkov po zakonu o neposrednih davkih, takših, trošnih in carinah. Zakon obsega pet členov ter stopi v veljavo, ko bo objavljen v Službenih novinah. Nadalje je kralj na predlog finančnega ministra podpisal zakon o izpremehban in izpopolnitvah zakona o državnih trošarinah, takših in pristojbah od 27. junija 1927. Izpremehba se zelo obsežne. Novi zakon, ki obsega 16 členov, bo stopil v veljavo 15. t. m., razen dolob, o katerih zakon sam drugače določa.

Izvedba pirotskih sklepov

Sofija, 12. aprila. Včeraj ob 9. dopoldne se je vršila v vojnem ministrstvu seja delegatov pirotske konference. Udeležili so se polkovnik Popov, Karadžić, Manojlović, kot zastopnik vojnega ministrstva podpolkovnik Cenev, kot zastopnik finančnega ministra pa načelnik carinskega oddelka Ivanov. Konferenca se je bavila z izvedbo pravilnika za izvedbo sklepov pirotske konference.

Rekonstrukcija nemške vlade

Berlin, 12. aprila. Državni predsednik Hindenburg je odobril predlog kancelarja Müllerja za spolnopravne vlade s tremi novimi centruškimi ministri in podpisal ukaz, s katerim prevzema dr. Wirth ministrstvo za zasedeno ozemlja, poslanec Guérard ministrstvo pravde in poslanec Stegerwald ministrstvo prometa. Istočasno je sprejet državni predsednik ostavku dosedanjega ministra pravde dr. Kocha, ki bo prevezel neko drugo važno funkcijo.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.8475, Berlin 13.5075, Bruselj 7.9063, Budimpešta 9.9238, Curih 1094.40—1097.40 (1095.90), Dunaj 7.9617—8.0117 (7.9967), London 276—276.80 (276.40), Newyork 56.82, Pariz 221.44—223.44 (222.44), Praga 168.10—168.90 (168.50), Trest 298.03.

Efekti: Celjska 158 den, Ljubljanska krečitina 123 den, Praždeniona 850 den, Kreditni zavod 170 den, Vevčki 120 den, Ruše 250—260, Krantska industrijska družba 280 den, Stavbna 50 den, Sešir 105 den.

ZAGREBSKA BORZA.
Devize: Dunaj 799.67, Amsterdam 22.8475, Berlin 13.5075, Milan 298.03, London 276.40, Newyork 56.82, Pariz 222.40, Praga 168.50, Curih 1095.9.

INOZEMSCHE BORZE.
Curih: Beograd 9.125, Dunaj 72.98, Budimpešta 90.52, Berlin 123, Newyork 519.56, Pariz 20.30, Milan 27.19, Praga 15.3850.

Nova carinarnica v Ljubljani

Nova carinarnica v Ljubljani se bo zgradila po sporazumu med carinsko in železniško upravo ter mestno občino ljubljansko in gospodarskimi krogmi na Dovozni cesti za južnim kolodvorom

Včeraj je došel v Ljubljano generalni direktor carin dr. Konrad Šmid, ki se je udeležil konference o zgradbi nove carinarnice v Ljubljani. Na konferenci so bile zastopane ljubljanska mestna občina, gospodarske organizacije, železniška in carinska uprava. O zgradbi nove carinarnice so doslej obstojala mnoga nasprotova si mnenja. Svoječasno se je pojavilo več načrtov, ki so vsi našli svoje zagovornike in nasprotnike, ker so imeli dobre in slabe strani. Kakor znano, je obstojal tudi predlog, naj bi se za carinarnico porabil skladšča pred Strojnim tovarnami, kjer so bila nekdaj Tschinklova tovarna cikorije. Končno je predvalalo mnenje, da se zgradi z ozirom na naraščajoči promet v Ljubljani povsem nova carinarnica, ki naj bi odgovarjala potrebam naših gospodarskih krovov, kar tudi železniške in carinske uprave. Prvotni načrt, da bi se naj zgradila carinarnica na vogalu Resiljeve ceste nasproti sedanjih skladšči železnic, se je opustil, ker bi bil tamšnji prostor za novo carinarnico premajhen, deloma pa tudi iz železniških ozirov nepriskladien. Predvalalo je mnenje, da bi bilo baš zgodilo železniško-tehničnih ozirov najbolj pripravno, ako bi se carinarnica zgradila za kolodvorom na Dovozni cesti, kjer je dana večja možnost za preureditev železniških tirov v svrhu premikanja v sortiranju vagonov.

Na včerajšnji konferenci zastopnikov gospodarskih krovov ter železniške uprave z zastopniki mestne občine in generalnim direktorjem carin dr. Šmidom pa je bil dosežen končni sporazum med prizadetimi činiteli. Kakor omenjeno, je s tem sporazumom dana na eni strani možnost lažje preureditev železniške postaje, na drugi pa bo omogočeno noviranje carinarnice prihajajočega blaga, ker bo imela carinarnica povsem svoje železniške tire. Seveda se bo Dovozna cesta primerno preuredila in tlakovana. Dela se bodo izvrševala postopno in se bo z njimi pričelo takoj, ko bodo izvršeni podrobni načrti. Za prva dela je določen čas 10 milijonov dinarjev. Ker je vprašanje carinarnice sedaj načelno rešeno in ker je dosežen sporazum med vsemi prizadetimi faktorji, je pričakovati, da bo Ljubljana v čim krajšem času prišla do prepotrebnih novih carinarnic, ki bo odgovarjala vsem zahtevam prometa in gospodarskih krovov.

Köln ogrožajo strupeni plini

Iz starih zalog nemške vojske so začeli uhajati strupeni plini, ki ogrožajo vse mesto — Panika med prebivalstvom

Köln, 12. aprila. Tu vlada velikansko razburjenje zaradi odkritja velike zaloge še izza časa svetovne vojne spravljenih strupenih plinov, ki so pričeli uhajati iz plinskih gazometrov. Kölnski župan se je brzavno obrnil na ministrstvo za narodno obrambo v Berlin ter zahteval, da pošte takoj tehnične čete, ki bodo odstranile zaloge plina ter jih prepeljale na morje in unikle. V svojem brzojavu opozarja na velikansko nevarnost, ki preti Kölnu pred zapljinjenjem s strupenimi plini in se sklicuje na lansko plinsko katastrofo v Hamburgu, kjer je bilo v sličnem primeru zastrupljenih preko 100 oseb in je obstajala največja nevarnost, da bi pokrili oblaki strupenega plina ves Hamburg iz zadušili v par trenutkih na desetisočne prebivalcev. Ministrstvo za narodno obrambo je takoj doposal specilne čete ter je pričakovati, da bo v teku dneva glavna nevarnost že odstranjena. Med prebivalstvom vlada veliko razburjenje. Mnogi so pobegnili iz mesta.

Revolucionarno gibanje v sovjetski Rusiji

Naraščajoče nacionalistično - separatistično gibanje muslimanov. — Upor proti sovjetskim oblastem.

Carigrad, 12. aprila. Iz Batuma poročajo, da se vedno bolj širi nacionalistično separatistično gibanje muslimanov v sovjetski transkavkazski republiki Abšaziji. Ta gibanje prehaja že v direkten oborenje proti sovjetskih emisarjem in funkcionarjem v posameznih sovjetskih. Vedno pogosteje se čujejo o atentatih, pobojih in umorih sovjetskih funkcionarjev. Kmetje, ki jih vodijo turški agitatorji, kateri propovedu-

jo med njimi potrebo združitve vseh muslimanov s Turčijo, se oborožujejo ter javno napadajo boljševike. Posebno ogroženje vlada proti mladim boljševikom, ki poskušajo širiti med pravovernimi muslimani brezversko gibanje. Sovjetska vlada je v velikih skrbih in je odredila komandanju tifliške garnizije, da z vsemi sredstvi uduši uporniško gibanje ter upokori nezadovoljne Abšadite.

Bolgarija in manjšinski problem

Zaščito narodnih manjšin naj bi prevzelo Društvo narodov. — Posebna spomenica makedonstvujučih

Sofija, 12. aprila. Bolgarska vlada je izdelala spomenico, o vprašanju narodnih manjšin, ki jo bo izročila 15. tm. odboru trojice Društva narodov. V tej spomenici se govori samo načelno o narodnih manjšinah, omenjajo pa se vse doseganje spomenice, ki jih je bolgarska vlada že poslala Društvu narodov. V spomenici se izraža občoljanje, da se Bolgarska ne more rednim potom obračati na Društvo narodov za zaščito svojih pravic, vendar pa bi bila zavoljena, če bi Društvo narodov vzelo v pretes niene zahteve. Bolgarska vlada predlagata, naj se skrb za narodnem danščine poveri Društvu narodov, ter izraža mnenje, da bi bila tako rešitev tega vprašanja najpravilnejša. Bolgarska smatra, da predstavlja to vprašanje stalno nevarnost, ker se ne nudi tako pravčna rešitev, ki bi vsestransko zadovoljila. Posebne spomenice so izdelali tudi makedonski nacionalni komite ter dobroška in tracijska organizacija. Deputacije teh organizacij so že odpovale v Ženevo, da izročijo svoje posebne spomenice Društvu narodov.

ZKD priredi začetkom maja prosvetni dan

Namenjen je predvsem poročilom o reformi prosvetnega dela, debati o njej ter resolucijam.

Direktor Jug, predsednik ZKD

Ljubljana, 12. aprila.

Dosedanje izkušnje so pokazale, da je treba prosvetno delo v naših društvenih v vseh panogah racionalizirati. Društva naj bi se posluževala tistih prosvetnih sredstev, ki so najuspešnejša (sklopitna predavanja), in tistih metod dela, ki obetajo načine učenja. Dosedaj so živelci društva prevezeli vse zaključeno življenje in so posvečala premovalo pažnje izkustvom, ki so si jih pridobila druga društva, ter izsledovali znanost ljudsko-prosvetnega dela. Nemci n. pr. imajo posebne zavode, ki se bavijo s proučevanjem knjižništva in obširne monografije o vseh panogah ljudske prosvete. Potreba po racionalizaciji prosvetnega dela se kaže pri vseh narodih. Ljudsko-prosvetno delo se razmotriva s psihološkega in s čisto tehničkega stališča, dalje se vrednoti s širokimi kulturnimi perspektivami, skratka, vodi se račun o prosvetnem delu na sodobni, kulturni stopnji ustrezajoči način.

Pri nas se vse to vrši v zelo skromnem obsegu. Sistem in metode našega prosvetnega dela se ne razlikujejo dosti od tistih pred 20 ali 30 leti. Še vedno imamo v največji časti tradicionalne društvene veselice ter priložnostne večere; redka so predavaanja. Podana je torej živa potreba po uvedbi novih sredstev in metod v naše prosvetno

delo, kar zahteva končno tudi dosti tožji in bolj komplikirani kulturni položaj, kakor je bil oni pred desetletji.

ZKD bo radi tega zbrala v Ljubljani začetkom maja zastopnike vseh naših kulturnih društev in vse ljudske prosvetne delavnice na obširnem razgovoru o vseh perečih ljudsko-prosvetnih vprašanjih. »Prosvetni dan«, kakor imenuje ZKD to svojo prireditev, ne bo imel manifestacijskega značaja, ker bo namenjen pred vsem poročilom o reformi prosvetnega dela, debati o njej in resolucijam. Program prosvetnega dela je v glavnem naslednji:

Na občnem zboru ZKD se bosta vršili dve veliki predavanji, in sicer o pomenu narodne prosvete in o problemu naše knjige, ki mu bo prosvetni dan posvetil posebno pozornost. Ostali čas bo posvečen delu v strokovnih odsekih, ki bodo obravnavali naslednje testerate:

I. Splošni odsek.

- a) delovni program in sistem ZKD v bližnjem bodočnosti;
- b) gospodarska stran našega dela. Sanacija naših domov;
- c) vprašanje našega tiska (Prosvetni glasnik);
- d) ZKD in Sokolstvo.

II. Dramski odsek.

- a) problemi podeželskih odrov;
- b) kaj naj igramo v prihodnji sezoni;
- c) tehnična vprašanja malih odrov;
- d) dramatski tečaji.

III. Umetniški odsek.

- a) vloga glasbe v prosvetnem delu;
- b) naloge kulturnih društev glede upodbajajoče umetnosti in njih organizatorična oblika;
- c) potujoče umetniške razstave.

IV. Mladinski odsek.

- a) vloga mladine v prosvetnem delu;
- b) naša mlađinska društva, njih cilji, delo in reforma;
- c) organizacija kmetske, delavske in obrtniške mladine.

V. Knjižnični odsek.

- a) enotna organizacija naših knjižnic;
- b) naše podeželske knjižnice;
- c) problem naše knjige.

VI. Tehnični odsek.

- a) Izpopolnitve filmske centrale;
- b) naši kinematografi;
- c) tehnična izpopolnitve našega prosvetnega dela;
- d) ZKD in radio.

Za prosvetni dan vladata posebno na deželi veliko zanimanje in razumevanje.

Besedo imajo naši čitatelji

Pasja nadlega

Pišejo nam: V včerajšnjem »Narodu« čitamo poročilo o zdravstvenem stanju Ljubljane v zadnjih desetih letih. V tem poročilu je izražena skrb, na kak način naj bi se odpravila pasja nadlega, ki ogroža ljubljanske prebivalce od dne do dne bolj. — Nič lažjega kot to. Evo nasvet: Mestni magistrat naj že z 1. junija t. l. povisa pasjo takso od letnih 100 Din na letnih 1200 Din. Poklicni lovci naj uživajo primerno olajšavo, psi čuvajo na verigi pa naj bodo takse prosti. Vsi pritepeni psi in oni brez pasjih znakov naj se dnevno sproti polove. Uvede naj se splošna rabe nagobnikov. Pse v mestu bi bilo treba razdeliti v splošnem v dve kategorij: v eni bi bili lovski psi, čuvaji in psi plemenitih pasem, ki jih imajo lastniki vedno pri sebi in ki nikogar ne nadlegujejo, v drugi pa psi, ki se klatijo večinoma brez gospodarja po mestu, ki nadlegujejo ljudi in s katerimi ima mestna občina samo nepotrebitne stroške, ker širijo nesugno. Za pse druge kategorije bi bilo treba povisiti pasjo takso tako, da bi lastniki bolj pazili na nje ali pa bi jih opustili.

Ako magistrat to storí, bo pasje nadlegle tako konec. Če si pa magistrat zaradi par jubilejnih psov ne upa tegu storiti, naj izda veliki župan tako naredbo za vsa mesta, trge in vasi svojega področja, saj je pasja nadlega na kmetih še večja, kot v Ljubljani.

Skrajna narodna mlačnost

Trgovce in industrialec z Gorenjskega nam piše: Da smo v zunanjem svetu tako malo upoštevani, da se smatra še danes naš narod manj vreden kot drugi, smo v poglavljivem kritivi sami. Kako nas bo upošteval svet, ko smo nezavedni in niti doma ne upamo zahtevati, da se z nami obuje v slovenskem, ali v srbohrvaškem jeziku. Nezaslušne so raznene v trgovski korespondenci. Namesto, da bi se boljše so od leta do leta slalo. Po preobratu so se tujezdni ljudje še nekoliko potrudili in skušali pisati v našem jeziku. Upali smo, da se s časom nadavajo našega jezika in nismo niti najmanje kritizirali všeči semešni pisi. Ko so se pa začeli razvijati razni politični prepriči, so se tujezi, ki so bili še pred vojno in med vojno naši največji nasproti, niki zopet sneli kričko in pričeli pač tako, kakor pred preobratom, ko smo še ječali pod tujim jarom. Niso se več brigali, jeli so dopisovati vsem našim trgovcem samo v nemščini in celo madžarska pismo prihaja v našem kraju. Posebno židovski trgovci iz Bačke in Baranje redno dopisujejo v našem kraju samo nemško. Navadno je na kuverti nemška firma in seveda tudi vsebina pisma je nemška. Slovenski je označen samo naš, včasih pa še celo to ne. Nič ni redkega, da čitamo na pismih prihajajočih iz omenjenih krajev kot namembno mesto Krainburg, Kronau, Assling itd. To je brezobzirnost, ki mora žaliti vsakega zavednega Slovencev, posebno še zaraditega, ker so celo ponudbe, od katerih gotovo nismo od-

Naše gledališče in strokovna“ kritika

Kot stalnemu obiskovalcu naše opere, posebno pa operete, mi dovolite, g. urednik, da napišem nekaj vrst v rubriki »Besedilo imajo naši čitatelji, o kritiki napravil g. Iličiu kot gosta naše opere.

Prvo gostovanje g. Iličiča je bilo v operi »Manon«. Ze tam je pokazal, da ni tenor baš velikega formata, kot se tudi ni izkazal. Kritika mu priznava lep glas, posebno ga pa še hvali v višini, kadar to ima »mogočno« in jo simejlo s signumom. Ne omenja pa tu, kako mučno deluje na občinstvo, njegovo »gibanje« s telom ko »jemlje« s »sigurno višino!« Tako tudi v »Carment in »Tosco«.

S tem večjim zanimanjem smo nato pričakovali nastop gosta v opereti.

»Poljska kriča« kritika . . . pokazal nam je nekaj velemestnega. Kritika tu ni pravilna. Že v I. dejanju nam je pokazal, da prelirava, a v drugem, nas je pa vse skoz dolgočas. Nato »Grof Luksemburški«. Ta partija je njegova najboljša od vseh njegovih dosedanjih nastopov, sicer nam pa tudi ni pokazal nič »posebnega« oziroma zvezemestnega.

Sedaj pa »Bajaderac«. Tu je bila kritika najmanj pravilna. Že samo kot pojava je napravljen vtip. Pevski bi se ugajal, nikakor pa ne igralski. Med drugim pravni kritika, da je izvrstan igralec, o čemer pa zelo dvomimo. Je to, da kaže nekako lenobno prezirljivoste ne bo v redu, najmanj pa za lakega-prince, kateremu so dali prilikko »spoznati evropsko kulturo!« Da je pa postavil kakšno »figuro«, vročega temperamenta, velikomestnega šarmac pa še celo ne drži. In da je publike po predstavi priejala tako »živahne« ovacije, pa tudi ne drži, vsaj njuem ne, pač pa vsem drugim in poseben ge. Polifevi, ki je to tu di v polni meri zaslužila!

»Bajaderac« kot tako, mislim, da je na-

novo naštudiral. Ravno pri tem je pa pokazal, da so zanj le klasične vloge, ne pa moderne opere!

S tem se mi zdi popolnoma odveč, (če je že ravno g. gost na razpolago) ga angažirati, tako za opereto, kar je pa v glavnem, tem manj za opero!

Zakaj se gledališka uprava in kritika tako poteguje zanj, mi tudi ni razumljivo. Na primer: Prvo gostovanje g. Iličiča so nam oznanili posebni rdeči letaki, ko je pa pred kratkim gostoval ruski tenorist g. Viting, ki je napravil g. Iličiču naravnost zapisovna klasa, so pa omenili samo po časopisih in objavljenih letakih in še tako površno, da smo komaj opazili, da imamo gosta. Ravno tako bladna napravil njuem je

bila tudi kritika. Zakaj, ne vem, a čemu vse to tudi ne.

Tako se mi zdi tudi neumestno, da bi se uprava dogovorila z g. Iličičem glede angažirana. Zakaj bi ravno pri nas »morali imeti nekoga, ki je začel svojo karijero, ravno pri nas, pa je postil svoja najboljša umetniška leta, v tujini; morda iz usmiljenja ali iz hvaležnosti?

Jasno se pa vidi da je upravi, kot kritiki, mnogo ležeče na tem, da bi pridobil publiko zanj, kar se jima utegne posrečiti, toda le zatasno, saj vse vemo, da vsaka nova mella samo nekaj časa dobro potmeta!

Eden v imenu mnogih.

Zagonetka umora šoferja Miatovića

Morilec Lerinc je psihopat in veruje, da ga usoda preganja. — Tajanstvena vloga številke 9.

Senzacionalni umor šoferja Miatovića je še vedno nepojasnjen. Preiskava se nadaljuje, toda došle ni odkrito nobenih novih momentov. Glavno vprašanje, ki bi pojasnilo, zakaj je morilec svojo žrtv na takonanenavaden način umoril, je še velika zagonetka. Tudi zasiševanje morilca Emerika Lericenja po upoznilo motivov tega stražnega zločina.

Po arretaciji je morilec Lerinc prebil v zaporu novosadske policije. Naslednje jutro ga je zasilil šef detektivskega oddelka Radin. Policijski organi so mu deloma odvzeli okove in ga daktilogrificali. Naredili so dve daktilografiji, eno za novosadsko policijo, drugo pa za beogradsko.

Psihopat

Vse podrobnosti in preteklost morilca Miatovića priča, da je psihopat. Ko je bival v Senti, je bolhal na budem pljučnem kartaru. Njegova stara mati ga je zelo negovala. Lani se je sam javil v podoficirske letalsko šolo v Petrovaradinu. Bil je sprejet, dvakrat je pobegnil iz čete. 3. t. m. je pravil svoji starici materi, da je sanjal o treh črnih pticah, ki so ga obletavali v sobi, kar pomeni, da se mu bo v kratku nekaj pripetilo. Imel je fantastične načrte. Hotel je v Afriku, da bi kopal zlato, potem v Ameriko, da bi postal cowboy. Po svojem starem ocetu je pododeloval posestvo in del hiše. Njegov stric je lekar nar v Rijeci. Lerinc je neverjetno praznovoren. Prepričan je, da je 9 njegova najnesrečnejša številka. Ko je bil 9 let star, se mu je pripetila težka nesreča, ko je bil 19 let star, je moral k vodnikom. Leta 1929 je pa umoril šoferja Miatovića. Zanimivo pa je, da igra številka 9 tajanstveno vlogo tudi pri umoru in v preiskavi. Daktilografski policijski segnam, v katerega so vpisali Lerincu, ima številko 49, datum 9. aprila 1929. Avto, v katerem je morilec ustrelil svojo žrtvo, ima številko 29-399. Motor v avtu pa 0902. Ko so morilca peljali v avto iz Sente v Novi Sad, je šoferju prerokoval, da bo imel metno potjo defekt. V svojem življenju nisem imel nikoli sedeči in tudi pri tej zadoveti (umoru) ne, je reklo šoferju Corieu. Pri Starem Bečetu se je avto na poti res pokvaril. Vidite, da je reklo morilec šoferju, jaz vse vnaprej uganem.

Kako je bil umor izvršen

Ko je šofer avto popravil, se je prijelel iz Novoga Sada šef policije in pozval šoferja, naj se vrne z morilcem na kraj, kjer je bil umor izvršen. Na dotičnem kraju

ju je Lerinc natančno pokazal, kje in kako je umoril Miatovića. Corieu je sedel na šoferki prostor avta. Detektiv je izpraznil samokres in ga dal morilcu, češ, naj pokaze, že, kako je umoril Miatovića. Lerinc je mirno pokazal, kako je strejal s svojega sedeža na šoferja. Po prvem strelu je Miatović umoril na sedežu. Nato je morilec še trikrat ustrelil nanj. Avto je vozil križem križem po cesti in bi se kmalu prevrnil. Tedaj je morilec prikel za volan in avto zopril spravil v red. Ko je ugotovil, da je žrtva mrtva, jo je zavlekel v jarek in se odpeljal v avtu na spremstvo.

Prva noč v celici

Prvo noč je morilec prebil v celici novosadske policije skupno z nekimi mladimi delinkventi, s katerimi se je pogovarjal po polnom indiferentno. Po tem je apatično prepel pesmi in končno je zaspal. Od 2. ure zjutraj je trdno spal. Ko so ga zjutraj fotografirali, si je popravil kravato in rekel policiju, naj mu izprazni žepe, da bo imel lepo linijo. Po fotografiranju ga je zasilil šef novosadske policije nad dve ure. Lerinc se je vedel popolnoma apatično. Ko je sedel k mizi, je vzel nekaj svinčenih kroglic, ki so bile na mizi, in se je z njimi igral.

Ko so ga novinarji vprašali, kako je prebil prvo noč v celici, je odgovoril, da zelo dobro. Na vprašanje, če ga ne peče vest, je odgovoril po kratkem premišljavanju: Zakaj bi se mokal vest, saj sem moral to storiti. Ko ga je detektiv vprašal, zakaj je izvršil umor v bližini mesta in ne kjedaleč v okolicu, kjer bi zločina ne odkrl takoj hitro, je odgovoril: — Saj sem komaj čakal, da sem strejal. Oddal sem prvi strel v pogodil šoferja v glavo. Ustrelil sem na nanj še trikrat. Pri tem se je morilec

Duševno abnormalen

Policisti zdravnik dr. Čremov je takoj ugotovil, da ima zločinec nenavadno močno utripanje žile. Ce se delj časa govoril z njim, se dobi takoj vtiš, da Lerenca ni duševno normalen. Ko je pripravoval, kako je vplet umorjenega šoferja z avtomobilom, je reklo, da je bila njegova žrtv teža težka. Takoj nato je vprašal detektiva: Saj so velikonočni prazniki že za nami; kako to, da se sneži? Morilec je pri prvem zasilil šoferja in ga ustrelil na križem mesta in ne kjedaleč v okolicu, kjer bi zločina ne odkrl takoj hitro, je odgovoril: — Saj sem komaj čakal, da sem strejal. Oddal sem prvi strel v pogodil šoferja v glavo. Ustrelil sem na nanj še trikrat. Pri tem se je morilec

ret neizogibne, a v operi neprijetne.

Zal mi je, da Wagnerja ne poje več g. Perko, ki je imel lep organ in se je vrlo razvijal.

G. Janko je kot Valentin ugajal in je želil za svojo arijo v 2. sliki zasluženo prislanje.

Dnevne vesti.

Veliki župan ljubljanske oblasti dr. Fran Vodopivec je nastopil krajši dopust ter ga zastopa najstarejši pravni referent dr. Rudolf Andrejka. Sprejemni dnevi in ure ostanejo kakor sedaj.

Iz državne službe. Za pripravnika je imenovan zvančnik pri sreskem poglavarju v Gornjem gradu Griga Pukon.

Oddaja državnih lovilišč v zakup. Dilekcija šum je sklenila oddati v zakup vse državna lovilišča in sicer za dobo od maja do konca leta.

Zužanje vojaškega roka za dijake. V vojnim ministrovstvu izdajejo osnutek novega zakona, po katerem bodo služili dijaki v bodoče namesto 9 samo 6 mesecov pri vojakih.

Kongres železničarjev v Zagrebu. V nedeljo 14. t. m. se bo vršil v prostorih Dežavskih zbornic v Zagrebu kongres železničarjev, katerega se udeleži nad 100 delegatov iz vseh večjih krajev države. Kongres bo trajal tri dni.

Proslava Jakopičevega jubileja v Beogradu. O našem mojstru Jakopiču priznajo povodom njegove 60-letnice daljše članke mnogi srbski in hrvaški listi. Udrženje obližnjih umetnikov v Beogradu je sklenilo proslaviti jubilej svojega odličnega tovariša s skromno svečanostjo, združeno s predavanjem o jubilantu. Proslava se bo vršila drevi ob 19. v malih dvoranah umetniškega paviljona na Kalimedanu. O Jakopiču bo predaval akademični slikar M. Petrov.

Sodniki in odvetniki dobe službeno oblike. Pravosodni minister je v smislu novih odredov o obliki sodnikov in odvetnikov med obravnavami poveril načelniku Pejiću, da sestavi posebno uredbo o službeni oblike sodnikov in odvetnikov. Svoj čas je pravosodno ministristvo razposlalo vsem kasaljškim sodiščem posebno okrožno, v kateri jih naproša, naj stavlja konkretno predloge o obliki in kakovosti službenih oblik sodnikov in odvetnikov. Odgovore je ministrstvo že dobilo. V glavnem se vsi dogovori strinjajo v tem, da bi se kazalo odločiti za eno enih oblik, ki jih nosijo francoski sodniki in odvetniki. Kasaljška sodišča so mnenja, da bi kazalo pri načinih samoumstvenih plăšč, ne pa posebne kape, kakor je to v Franciji, Nemčiji in Angliji.

O Kogojevi operi "Crne maske" potročajo slovenski ameriški listi in izražajo željo, da bi jo kmalu čuli v inozemstvu.

Pristojnost obrtnih oblasti poslovnih sporov. Trgovinski minister je izdal navodila glede pristojnosti obrtnih oblasti v poslovnih sporov. Obrtni oblasti so pristojne obravnavati poslovne spore med obrtniki in nujnimi pomožnimi objemom. Pristojnost obrtnih oblasti je nesporna za vse osebe, naštete v paragrafu 92. obrnega zakona in to postopanje se ima omemiti izključno na te osebe. V nobenem primeru se ne more postopanje pri obrtnih oblastih raztegniti na prukuriste, trgovski pomožni in ravnatljive podjetje, za katere so pristojna samo trgovska sodišča.

Uvoz avtomobilov v našo državo. Leta 1925 smo uvozili 2301 osebni avtomobil v vrednosti 92 milijonov Din. leta 1926 2068 v vrednosti 79 milijonov Din. leta 1927 1715 v vrednosti 69 milijonov Din. lani pa 2164 v vrednosti 90 milijonov Din. Tovornih avtomobilov smo uvozili predlanskim 194 v vrednosti 5.200.000 Din. lani pa 212 v vrednosti 9 milijonov Din.

Vinski sejem v Beli Krajini, ki je bil preložen radi mraza, se vrši nepreklicno dne 24. aprila 1929 (na Jurjevo) pri Treh Farah. Železniška postaja Rosalnice pri Metliki. Otvoritev bo takoj po prihodu ljubljanskega vlaka ob 12. uri. Vsi interesenti se vladino vabijo na ta vinski sejem, ki jim bo nudil najboljših belih in črnih vina metliške kolicine.

Vreme. Vremenska napovedi pravi, da bo večinoma oblačno in nestanovitno vreme. Tudi včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno. Temperatura je povsod znatno poskočila. V Zagrebu in Beogradu je bilo včeraj 18. v Sarajevu 16. v Skoplju 15. v Splitu 14. v Mariboru 11. v Ljubljani 10.6 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 765 mm. temperatura je znašala 5 stopinj.

Zrehanje sreček efektne loterije gasilnega društva Ljubljice je preloženo na 28. julija 1929.

Samomor vojnega invalida. V svojem bednem stanovanju na Ulici v Zagrebu se je včeraj usmrtil vojni invalid Fran Meštrič. Izplil je strup, ki je deloval zelo hitro. Invalid je med prevozom v bolnični unutri. Meštrič je živel v veliki bedi, kakor marsikateri njegovih tovarišev. Stradal je, toda prosiščiši mi hotel. Raje grem v smrt, kakor da bi postal berač, je dejal večkrat svoji gospodinji. Nedavno se je hotel ustreliti. Ustrelil se je v prsa, pa se je le lahko ranil in je kmalu okreval. Zdravnikom je rekel, da so ga zaenkrat rešili, drugič ga pa ne bodo več. Ko je prišel iz bolnice, je zamašil službo, da bi se pošteno preživil.

Roparski napad v trgovini. Iz Vinovcev poročajo, da je prišel včeraj neki cigan v trgovino s kolonialnim blagom A. Jainč. V trgovini je bila samo mati trgovca in je ciganu postregla. Ko se je obrnila, da je ciganu nenašla udarci s palico po glavi. Trgovcova mati je začela klicati na polnoč, napadalec je pa pobegnil. Potnik na cesti so ga zasedovali in ujeli. Množica je hotelu napadala. Policija ga je s težavo spravila na varno. Cigan se piše Pavel Mištrovič in ga je policija že dolgo iskala.

Napad na policijskega agenta. Iz Sušnice poročajo, da je bil včeraj izvršen držen napad na nekega policijskega agenta. Agent je srečal skupino fantov in jih vprašal, kaj počenja. Fantje so se začeli detektivu smejati in ga so žaličili. Ko je detektiv hotel žaljivce arretirati, je neki mladenič potegnil nož in zabodel agenta v levo stran. Agent je imel k sreči na tej strani

v kožni torbi samokres, v katerega se je zapeljal nož. Napadalec je še enkrat zahamil, toda agent mu je izbil iz roke nož in ga arretiral.

Nevaren požar na Bellu. Iz Ostrijka poročajo, da je včeraj nastal nevaren požar na državnem posetovem Bellu v hiši kovača Šmid. Kako je požar nastal, ni bilo mogoče ugotoviti. V kratkem je bila hiša v plamenih in veter, ki je tedaj mocno pihal, je odnašal ogorce tako, da je obstoja nevarnost, da se vnamejo še sosedne hiše. Poklicali so gasilce iz Osijeka na pomoč. Ko so prisli gasilci, so goreli tudi že hlevi. Po napornem gašenju se je posrečilo s pomočjo delavstva po lokalizirati. Skoda je velika.

Zelenski nesreča pri Kainu. Iz

Splita poročajo, da se je včeraj ponovi priletela železnična nesreča na progi Split-Zagreb pri kolodvoru Kosovo blizu Knina. Tovorni vlak, ki je odšel iz Splita, je zadel v tovorne vagone, ki so stali na progi. Kamboj je bil precej silen, ker so se razbili trije vagoni in je tudi lokomotiva tovornega vlaka precej poškodovana. Cloveški žrtev nesreča ni zahtevala. Tudi proga je na kraju nesreča precej poškodovana. Ves promet na tej progi je bil ustavljen. Iz Splita so postali na pomoč delavce, ki so progo odčistili. Vlak so pribajali zaradi ovire v Split in v Zagreb z velikimi zamudami.

Prebrisan tihotapei. Iz Konjic poročajo, da so tihotapei hercegovske tobaka vedno bolj iznajdljivi v novih metodah izhotapljenja. Na kolodvoru Brdiani se pred dnevi opazili, da je pokvarjena plomba na tovornem vagonu. Tриje tihotapeci so se skrivali splazili v vagone in se skrivali med zaboje. Železničarji so jih pa opazili in poklicali orožnike. Med tem je eden tihotapeci pobegnil, dva sta pa ostala v vagonu, katerega so železničarji zaprli. Na kolodvoru Bradina so orožniki tihotapeci arretirali in našli pri njima 26 kg tobaka.

Poskušen samomor žene na smrt obsojenega Groša. Iz Sarajeva poročajo, da se je včeraj hotela usmrtil Pavla Jelen, ki je neznakoma žena na smrt obsojenega Groša, ki je umoril slugo srežkega poglavara Milutinovića. Groš je napadel sluga z nožem in ga smrtno ranil, ker je ta Jelenovo vrgel iz urada. Jelenova je včeraj izplašila večjo količino izolata. Ker je začela klicati na pomoč, so prihiteli sosedje in rešilni voz, ki je jo odpeljal v bolnico, kjer so ji izprali želodec.

Tvrdka JULIO MEINL uvoz kave, Šolenburg na 3 vladino vabi danes 12. in junji 13. IV. na brezplačno pokutnjo kuhanja kave 767

Iz Ljubljane

Iz Poslovilnega večerja poslanika dr. Pitamica. Francoski institut je pribredil svojemu članu ministru g. dr. Pitamicu v torek zvezni poslovilni večerju, katere so se poleg odbornikov udeležili tudi komandant divizije general g. Nedić, oblastni komisar dr. Načelnik in mestni župan dr. Puč. Ob tej priliki se je predsednik instituta zahvalil z ministru za njegovo neumorno sodelovanje z institutom in mu želel mnogo uspeha na njegovem novem mestu poslanika naše države v Washingtonu.

Iz Slavnostni izročitev odlikovanja. V soboto dne 13. t. m. bodo na slavnosten način izročili zasluzni primorski narodni dalmatice. Maši Gromovi red sv. Save IV. stopnje, s katerim jo je odlikoval kralj. Slavnost se bo vršila v restavraciji Zvezde ob 20.30 uri. Odlikovanje bo gospa privela dvorna dama Fr. Tavčarjeva. Odbor kluba Primorka vabi vse svoje znance in prijatelje na slavnost svoje predsednice. Posebna vabiča se ne bodo razpoložili.

Iz Predavanje ruskega pesnika Balimonta. Zaradi lahne obolelosti preloženo predavanje ruskega pesnika Balimonta pod okriljem Ruske Matice se bo vršilo v soboto dne 13. t. m. ob pol 20. v zbornici univerze. Pesnik bo predaval o tvorilih ruskega jezika.

Iz Davčna uprava za most v Ljubljani si popravila opozorilo z dne 4. aprila 1929 v toliko, da se morajo vse v drugem četrletju 1929 v plačilo dospeli davki plačati do 15. maja 1929 in ne do dne 15. aprila 1929.

Iz Svarilo. Ker se klub našemu svarilu prodaja slik v imenu in v prid ruskin akademikom nadaja, ponovno pozavajamo javnost, da se ruski akademiki s takimi posli ne pečajo. Prosimo občinstvo, naj nam vse take primere naznani in tem pripomore preprečiti nadaljnje sleparje in izkoriščanje simpatij slovenske javnosti napram ruskim dijakom. — Odbor Zveze russkih akademikov v Ljubljani.

Iz Pevski zbor Glasbene Matice. V petek ob 16. uri se vrši izpred bolnice pogreb g. Bufona Ivana, očeta naših članic. Zvečer ob 20. pa je skupna vala mešanega zborja.

Iz Državno "Soče" obvešča svoje članstvo, da je premisnil tovaris Ivan Bufo in prostorni mojster drž. žel. v p. Počajnica sprejmemno na njegovi zadnji poti danes v petek ob 4. popoldne iz mrtvahnic splošne bolnice k Sv. Krizu. Odbor "Soče" prosi članstvo, da se udeleži pogreba polnočnino.

Iz Novosti iz vseh delov sveta. V soboto in nedeljo ima ZKD na sporednu film, ki more brezvdomno zanimati vsakogar. Ta film prikazuje novice in dogodke iz vseh delov sveta, dogodke iz najbližje preteklosti, katerih se spominjam deloma še iz časopisnih poročil in katere bo vsakdo tudi v filmu prav rad gledal. Tu vidimo n. pr. kronanje japonskega mikada in vse velike slavnosti, ki so bile v zvezi s tem dogodkom v deželi vzhajajočega solntca; nadalje vidimo kronanje etiopskega kralja ter zanimive scene in obitaje te države. Krasne so

slike, ki nam predstavljajo ogromni zoologični vrt v Afriki, kjer se nahaja nad 250.000 različnih divilh zveri in drugih živali, živečih v tem velikanskem vrtu, kakor v svobodni naravi. Film beleži daleč važne športne prireditve, koniske dirke, avtomobile in motociklistične tekme, kaže nam nadalje lov na kite v Arktičnem oceanu, slavnost sv. Katarine v Parizu, skratka na najbolj pester način vse svetovne novice.

Predstave s tem zanimivim in povsem novim filmom se vrše jutri ob 14.30 uri in v nedeljo ob 11. uri dopoldne v kinu Matica.

Iz Koncert violiniste Marie Mihajlovičeve se danes v petek, 12. ne vrši.

Iz Vojni invalidi in vdove nai se takoj zglaže v pisarni kraljevinskega odbora UVJ v Ljubljani, Šentpeterska vojašnica, koder dober cenčni premog. Članske knjižice predložiti.

Iz Celja

Iz Poročil se je v sredo dopoldne v farmi cerkvi sv. Daniela v Celju zdravnik celjske javne bolnice g. dr. Milan Žiga Červinka z gd. Zoro Šončev, hčerk policijskega nadzornika v Celju. Mlademu paru naše prisrčne šestitke!

Iz Celjsko Mestno gledališče. Sinoč so gostovali Mariborčani v tukajšnjem Mestnem gledališču z znano Nicodemijevim komedijom "Užitečnjak". Vsa celjska umetnost ljubežna publike jim je za ta večer res iz srca hvaležna. Glavni vlogi učiteljev in graščaka sta bili v rokah gd. Kraljevič in g. Groma, ki sta ju podala tako naravno in dovršeno, kot je bilo počasno.

Iz Prebrisan tihotapei. Iz Konjic poročajo, da so tihotapei hercegovske tobaka vedno bolj iznajdljivi v novih metodah izhotapljenja. Na kolodvoru Brdiani se pred dnevi opazili, da je pokvarjena plomba na tovornem vagonu. Trije tihotapeci so se skrivali splazili v vagone in se skrivali med zaboje. Železničarji so jih pa opazili in poklicali orožnike. Med tem je eden tihotapeci pobegnil, dva sta pa ostala v vagonu, katerega so železničarji zaprli. Na kolodvoru Bradina so orožniki tihotapeci arretirali in našli pri njima 26 kg tobaka.

Iz Poskušen samomor žene na smrt obsojenega Groša. Iz Sarajeva poročajo, da se je včeraj hotela usmrtil Pavla Jelen, ki je neznakoma žena na smrt obsojenega Groša, ki je umoril slugo srežkega poglavara Milutinovića. Groš je napadel sluga z nožem in ga smrtno ranil, ker je ta Jelenovo vrgel iz urada. Jelenova je včeraj izplašila večjo količino izolata. Ker je začela klicati na pomoč, so prihiteli sosedje in rešilni voz, ki je jo odpeljal v bolnico, kjer so ji izprali želodec.

Iz Slavnostni izročitev odlikovanja dne 13. t. m. bodo na slavnosten način izročili zasluzni primorski narodni dalmatice. Maši Gromovi red sv. Save IV. stopnje, s katerim jo je odlikoval kralj. Slavnost se bo vršila v restavraciji Zvezde ob 20.30 uri. Odlikovanje bo gospa privela dvorna dama Fr. Tavčarjeva. Odbor kluba Primorka vabi vse svoje znance in prijatelje na slavnost svoje predsednice. Posebna vabiča se ne bodo razpoložili.

Iz Zelenski nesreča pri Kainu. Iz

Splita poročajo, da se je včeraj ponovi priletela železnična nesreča na progi Split-Zagreb pri kolodvoru Kosovo blizu Knina. Tovorni vlak, ki je odšel iz Splita, je zadel v tovorne vagone, ki so stali na progi. Kamboj je bil precej silen, ker so se razbili trije vagoni in je tudi lokomotiva tovornega vlaka precej poškodovana. Cloveški žrtev nesreča ni zahtevala. Tudi proga je na kraju nesreča precej poškodovana.

Iz Poročil se je v sredo dopoldne v farmi cerkvi sv. Daniela v Celju zdravnik celjske javne bolnice g. dr. Milan Žiga Červinka z gd. Zoro Šončev, hčerk policijskega nadzornika v Celju. Mlademu paru naše prisrčne šestitke!

Iz Zgodbiča s celjskega kolodvora. Pred dnevi je prihitali iz mesta na peron kmečka ženica, doma neke iz Savinjske doline, in sicer tik pred odhodom popoldanskega železničnega vlaka. V gnječi urno vpraša železničnega usluženca. Stranke, ki je železničarji je obdržati svoje grobove še nadalje, nai plačajo zadevno pristožljivo najpoznejše do 30. aprila t. i. pri mestni blagajni, ker bo v nasprotnem slučaju mestna občina prstožljivo razpolagala z grobovi in na njih stoledimi negrobni kamni, ograjami itd.

Iz Iz policijske kronike. Radi prehitre vožnje je bil ovaden Šofer nekega osobnega avtomobila, radi prekorčenja železnične proge pri zaprili z

Auguste Blanche:

Na valovih strasti

Roman

III.

Jardin des Plantes

Pustili smo Armande Cambona na trgu Bastille z bankovcem v roki. Toda on ni mogel stati tam večno in ogledovati bankovek, kajti mimoiodoči bi utegnili misliti, da stoji tam samo zato, da bi se bahal s svojim bogastvom. Pet frankov v delavčevi roki je namreč vedno bogastvo, čeprav jih ne da baš dražestno dekle.

Cambon je bil bolj zadovoljen, nego bi bil, če bi bil prodal vso svojo robo, kajti spominjal se je dražestne dame, ki je z njimi tako dolgo govorila in ki ga je končno povabila v rue d' Anjou - St. Honore št. 55.

Cambon je krenil slednjič proti jugu k Pont d'Austerlitz, k enemu enajdvajsetih mostov, zgrajenih čez Seino, Pont d'Austerlitz, sestavljen iz petih železnih obokov, je dobil ime po veliki bitki, v kateri so Francozi 2. decembra 1805 pod Napoleonom premagali Ruse in Avstrije. Ne da bi se spomnil Napo'cona ali Austerlitz, je prekoračil! Cambon most in že hotel zaviti na bulvar l'Hôpital, ko je zaklical njegove ime glas, podoben bobnemu topu, drdražega čez leseni most. Cambon je skočil v stran in se ozrl. So glasovi, ki jih lahko slišimo stokrat, pa nas vendar pretresajo, ko jih slišimo stopriš.

Postava, ki jo je zagledal Cambon, je docela odgovarjala temu glasu. Mož, star okrog štrideset let, se je imenoval Simon. Preživil je s tem, da je pretakal vino in vaili z kleti sode. Znan je bil tudi po imenu Beli Medved, deloma radi svoje izredne moči, deloma pa, ker je vedno nosil svetlo obliko, bel klobuk s širokimi krajevcji in čevlje iz grobega usnja. Po postavi je bil pravi orak iz pariških misterij Eugena Suca. Toda obraz je imel lep in izrazit, kakov Francozi sploh. Črne oči, zakriveni nos, velika usta z močnimi belimi zobmi, črne, kosate brke, toda redke lase na glavi, kakor je pač pri včini Francozov te starosti. Nekako tako je opisal Belega Medveda pisatelj, ki je obdelal posebni del poznejše revolucije v Parizu, v kateri je

8

bil on zagrzen in nevaren borec. Že od mladih let je bil priljubljen v ljudskem okraju, kajti naravnio je, da zna jo nizji sloji, do katerih more prodreti le nekaj žarkov moderne izobrazbe, cemiti telesno moč in premoč pri svojih sodrughih bojih nego drugi sloji, kar nič posebnega, saj tudi francoski markči cesto zelo visoko ceni psa, ki ima najmočnejše zobe, angleški lord pa ceni najbolj onega konja, ki zna najbolje skakati.

— Dragi Armand! — je zaklical orjak mlademu delavcu, — kaj ti pa je danes, da ne vidiš in ne shiš? Pa ti vendar kakva grizeta v St. Antoine ni zmešala glave? A morda ti je pobegnula v kabrijetu kaka vikonta?

Ni vredno govoriti o St. Antoine z onim, ki misli samo na St. Honoré. Tato je tudi Armand malček ko grob.

— Kaj imam kaj drugega kakor usta, v kar se moraš ugrizniti, ubogi dečko? — je vprašal Beli Medved in iztegnil proti niemu široko dlan, polno gorkega pečenega kostanja.

Pečen kostanj je najboljša zakuska siromašnih Parižanov. Težko se najde tudi hiša v ljudskem okraju, kjer bi ne bilo v veži male pečice, v kateri neprešteano peko kostanj za mimoidoče.

— Hvala, Simon! Nisem lačen, — je odgovoril Armand in uljudo odrinil široko dlan.

Torej si zaljubljen ali pa te je ljubica zapustila, kakor sem že dejal, dragi Armand, — je zarentačil Beli Medved in začel jesti kostanj, ki ga ni imel kdaj olupiti, ker se mu je preveč mudilo spraviti ga pod streho. — V naših časih, ko ljudje nimajo kaj jesti, bi moral biti vsi zaljubljeni. Dokler je bila živa Madelona, ta uboga Madelona, ki bi počivala zdaj na Pére-Lachaise pod lepim nagrobnim spomenikom, kakor je oni Casimira Periera, da imam dovolji denarja, so bili dnevi, ko sem se preživiljal za en su dnevno. Madelona ni vedela, kaj je prevara in kabriolet, — je pripomnil semeje, — uboga Madelona, in bila je nesreča za vsakega, ktor se ji je približal. Neki častnik je bil takoj predren, da jo je ogledoval z lorgnetom, toda jaz sem udaril po lorgnetu njegovega desnega očesa in takoj se je moral učiti gledati z levim očesom, pa naj je že škilil na moške ali na ženske. Neki pisar iz Palais de la Justice si je drznil nekoč stisniti jí roko, toda jaz sem mu zmečkal prste tako, da ni mogel več pisati, ne stiskati

rok. Uboga Madelona je bila kot rečeno nesreča za vsakega... toda kaj zato? Zame je bila sreča in ne najmanjša, kajti zadostovalo je, da sem jo videl ali poslušal, pa sem takoj pozabil na jed in pijačo.

— Ste imeli Madelonu zelo radi, dragi Simone? — je vprašal Armand zanišljeno.

— Da sem jo imel rad, lahko do kaže ne le častnik z lorgnonom, marčevč tudi pisar s svojimi prsti. Dve priči zadostujeta, a tri pomenijo še več.

— Tri?

— Da, tri! — je odgovoril Beli Medved z glasom, ki se je skoro izgubil v škrapanju njegovih zdravih, močnih zobi.

— Dve sta že znani, a tretjo spoznaš prav kmalu, — je nadaljeval Simon zanišljivo. — Kam si bil pa namenjen, dragi Armand?

— V Bišetré, — je odgovoril Armand zanišljeno.

— Kaj hočeš tam pojesti dnevno porcijsko za očeta?

— Prodral sem njegove verižice in moram mu izročiti denar.

— Koliko si pa izkušil?

— Od šest do sedem frankov.

— V enem dnevu?

— Da.

— Glej, glej, stari se pa res dobro drži. Zaslubi v enem dnevu več, ne go trgovec v Palais Royal v enem tednu. Toda meni sta oba deveta brigata.

— Zbogom, dragi Simon!

— Že? Počakaj še malo, Armandček! Do Bišetra že prideš pravočasno... do večera je še daleč. Predno prizgo luči, ki bodo obsevale na eni strani razkošje, na drugi pa bedo, lahko še vse opravijo.

— Zbogom... očeta že dva dni nisem videl. Gotovo se čudi, da me tako dolgo ni.

— Oho! Ne, zdaj moraš z menoj, — je izjavil Beli Medved in prikel Armanda za roko.

— Kam pa?

— Kaj ne vidiš, da sva baš pri Jardins des Plantes?

— No in kaj zato?

— Namennen sem tja, da ponudim očku slomu malo kostanja, da pozdravim bratice medvede v pogledam, kako bo moj bratranec lev požrl živega jastreba.

— Živega jastreba.

Zakaj število porok stalno nazaduje

Struktura moderne družbe in gmotne razmere so krive, da je vedno več starih devic in starih samcev

Prišel je zopet čas, v katerem je že od nekdaj največ porok. Ljudje se sicer zdaj ženijo vse leto, vendar pa še vedno prevladuje stara navada, po kateri se sklepa največ zakonov po velikem postu odnosno po veliki noči. V starih časih je bila ta navada jako praktična, kajti novoporodenci so dobili potomca večinoma že v prvem letu. Dete se je rodilo spomlad, ki je za mlado bitje najugodnejši čas. V težkih gospodarskih razmerah, ki so nastale po sestovni vojni, se je tudi v tem pogledu marsikaj izpremenilo. Starih devic in starih samcev je vedno več. Mnoga dekleta se sploh ne morejo omožiti, ker je moških premalo.

Če bi se ne poročila samo grda in siromašna dekleta, bi bilo to deloma razumljivo, kajti lahko bi rekli, da niso mogle najti ženinov. Toda v resnicni ni tako. Mnogo je lepil in premožni dekleti, ki so moškim všeč, pa se vendar ne poroče. Nekateri trdijo, da se poroče samo ona dekleta, ki znajo širiti okrog sebe izvestno atmosfero zapeljnosti, čustvene toplotne ali strasti. Toda tudi to ne drži vedno. So dekleta, ki na prvi pogled očarajo moške, pa se vendar ne poroče.

Če hočemo najti odgovor na to vprašanje, moramo pomisliti, kako so se prejšnje čase sklepali zakoni. V starih časih, ko so se možile naše babice, so skrbeli za moživost hčera matere. Mati je izbrala hčerki ženina in mu ni dala miru, dokler ga ni spravila v zakonski jarem. Če mati ni imela talenta za to, je poverila to nalogu teti ali posredovalki, kajti v starih časih so ljudje trdili, da se nobena stvar na svetu ne napravi sama in da torej tudi zakon brez tuje pomoči ne more biti sklenjen. Zdaj se lahko imata fant in dekle rada po več let, ne da bi z besedico omenila, da bi se mogla poročiti. Da o tem ne govorijo moški, je docela razumljivo. Zanj pomeni poroka skoro vedno poslabšanje položaja. Pa tudi dekle ne govorijo o tem in sicer zavoljo napakanega pojmovanega ponosa ali pa tudi zato, ker pomeni za mnoge možitev poslabšanje gmotnega položaja. Moški si z ženitvijo zapre vrata v svet, kar pa

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Malčki!

Zopet nekaj lepega za Vas
Izšla je lepa knjiga

Kralj Debeluh in sinko Debelineko

s 120 risbami o vprav čudežnih prigodah teh dveh popotnikov - junakov. Mnogo od vas je te velezanimive prigodbe že čitalo iz »Jutra«. Sedaj bo pa branje še vse bolj prijetno, ko boste lahko brali kar naprej, brez presledka. Oni pa, ki teh prigodb še niso čitali, naj pa kar hitro prosijo svoje mamice, da naročijo knjige, da ne boste prikrajšani za to čudovito istorijo.

Knjiga stane Din 12- in se dobi v Oglasnem oddelku „JUTRA“ v Ljubljani, Prešernova ulica štev. 4. — Po pošti stane Din 13-

ter v
podružnicah „JUTRA“
v Celju in Mariboru

V zalogi je tudi še knjiga
o prigodah

Princeske Zvezdane

Kdor hoče imeti zbrano vso
našo mladinsko knjižnico, naj
si naroči tudi to knjigo.

Inseriraite v „Slov. Narodu“!

Zanesljiv pomoček za nego kožs

Z rabo na novo iznajdene francoske pomade »MISEL« se ustavi izpadanje in sivenje las, povrnej se izgubljeni lasje, odstranijo se vsi pojavi, ki zaradi njih lasje izpadajo in sive. Uspeh je zanesljiv pri 60 do 160 gramih, kakor so že komu dalj časa sivelii ali izpadali lasje.

Cene z dostavljivimi vsakemu naročniku na dom: 60 gr 115 Din, 80 gr 150 Din, 100 gr 185 Din, 160 gr 290 Din.

Vsakemu naročilu priložimo garancijo za popoln uspeh za ta lek. Za slučaj, da bi

ne bi uspeha, vrnemo denar in poravnamo vse stroške.

V tuzemstvo pošilja po povzetju Depo za Jugoslavijo pomada »MISEL«.

Beograd. Vasina 8. — V Beogradu prodaja lekarna Delini, Knez Mihajlova 1

Albus ročno milo

Izdeluje: Albus tovarna mila d. d. Novi Sad.

Malčki oglasič

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah.
Za odgovor znamkom! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjam. — Najmanjši oglas Din 5-

Restavracija Dvor

svira vsak večer
PRIMA CIGANSKA KAPELA

Gramofon
(kovčeg) nov, s ploščami, zelo ugodno naprodaj. Ogleda se: Postojnska ulica 22, »Stan in dome«. 761

Kot sostanovalko
sprejemam solidno žensko. Istotam se proda tudi dobro obranjen

otroški voziček
Vpraša se od 6. ure zvečer naprej na Cankarjevem nabrežju 3/III.

Kupujemo
zlatu, srebro, platina, srebrne kroze. Prevzamemo v podstavju in posredno. Tovarna se ločenje.

draghi krovni. Sp. Ščita, Sv. Jurija cesta 8.

Otroška vrtnarica
perfektno večna nemščina, z izvrstnimi sprečevali, želi sinzibe. Dopis na naslov: D. Weber, Črna pri Prevaljah, Slovenija. 769

Krmilno peso
(kunkel) polsladkorino, do 2 vagona, zdravo, prosto vagon Koščar, Podplat, oddam po 45 Din 100 kg. Franc. Kupnik, Podplat. 768

Uročuje: Josip Župančič — Za Narodno tiskarno: Fran Jezerski, — Za upravo in usrednje del ista. Otton Christof — Vsi v Ljubljani.

L. Mikuš

LJUBLJANA. Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo
dežnikov in solinčnikov
ter sprejaljalnih palic.
Popravila se izvršujejo
— točno in solidno —

Spalne divane,
otomane

zimnice in vse tapetnike izdelke
kupite najceneje in najbolje pri

FRAN JAGER, tapetnik
Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 29.

34/L

Malinska na otoku Krku

HOTEL DRAGA.

v neposredni bližini kopališča, zrazen borovega gozda, krasna terasa, sobe z razgledom na morje.

Izvrstan inter. kuhinja, cene 60—

65 Din za dan